

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Jiřím Jedličkou v právní věci

navrhovatelů: **a) A. H.**, narozený XXXX
bytem XXXX, XXXX
zastoupený advokátem Mgr. Ing. Antonínem Továrkem
sídlem tř. Kpt. Jaroše 1844/28, 602 00 Brno

b) J. S., narozený XXXX
bytem XXXX, XXXX
zastoupený advokátem Mgr. Václavem Kacálkem
sídlem Na Ořešovicích 580/4, 162 00 Praha 6 - Střešovice

za účasti: **TOMA, a.s.**, IČO 181 52 813
sídlem tř. Tomáše Bati 1566, 765 02 Otrokovice
zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Oblukem
sídlem Nádražní 213/10, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

o vyslovení neplatnosti valné hromady společnosti konané dne 24.6.2016

takto:

- I. Soud vyslovuje neplatnost usnesení řádné valné hromady společnosti TOMA a.s., IČ 181 52 813, se sídlem tř. Tomáše Bati 1566, PSČ 765 02 Otrokovice, konané 24.6.2016, přijaté pod bodem 8 pořadu jednání o projednání a schválení rozdělení zisku za rok 2015.
- II. Soud vyslovuje neplatnost usnesení řádné valné hromady společnosti TOMA a.s., IČ 181 52 813, se sídlem tř. Tomáše Bati 1566, PSČ 765 02 Otrokovice, konaného 24.6.2016, přijatého pod bodem 9 pořadu jednání, o projednání a schválení ročních odměn členům orgánů společnosti za rok 2015.
- III. Návrh na vyslovení neplatnosti usnesení řádné valné hromady společnosti TOMA a.s., IČ 181 52 813, se sídlem tř. Tomáše Bati 1566, PSČ 765 02 Otrokovice, konané 24.6.2016, přijaté pod bodem 10 pořadu jednání o schválení Pravidel pro stanovení výše roční odměny členů představenstva a dozorčí rady, způsob jejich výpočtu a podmínky jejich výplaty pro rok 2016, se zamítá.
- IV. Účastník řízení je povinen zaplatit navrhovateli a) k rukám jeho právního zástupce na náhradě nákladů řízení částku 9 243 Kč a navrhovateli b) k rukám jeho právního zástupce na náhradě nákladů řízení částku 31.590 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Marcela Bumbálková.

- V. Navrhovatel a) je povinen zaplatit na náhradě nákladů řízení České republiky na účet Krajského soudu v Brně č. 3703-5720621/0710, KS 1148, VS 1922014816 částku 8 893,50 Kč a to do tří dnů od jeho právní moci.
- VI. Navrhovatel b) je povinen zaplatit na náhradě nákladů řízení České republiky na účet Krajského soudu v Brně č. 3703-5720621/0710, KS 1148, VS 1922014816 částku 8 893,50 Kč a to do tří dnů od jeho právní moci.
- VII. Účastník řízení je povinen zaplatit na náhradě nákladů řízení České republiky na účet Krajského soudu v Brně č. 3703-5720621/0710, KS 1148, VS 1922014816 částku 26 681 Kč, a to do tří dnů od jeho právní moci.

Odůvodnění:

1. Žalobami doručenými soudem dne 23.9.2016 a 24.9.2016, k jejichž spojení došlo dle ust. § 88 odst. 2 z.č. 292/2013 Sb. (ZVŘS) se navrhovatelé domáhali, aby soud vyslovil neplatnost usnesení řádné valné hromady společnosti TOMA, a.s., IČ 18152813, konané dne 24.6.2016, přijatých pod bodem 8, 9 a 10, kterými bylo projednáno schválení rozdělení zisku za rok 2015, schválení ročních odměn členů orgánů společnosti za rok 2015 a stanovení výše roční odměny členů představenstva a dozorčí rady, způsob jejich výpočtu a podmínky jejich výplaty pro rok 2016.
2. Navrhovatelé, kteří jsou menšinovými akcionáři společnosti (navrhovatel b) s jedinou akcií) opírali důvodnost návrhu o tvrzení, že jsou většinovými akcionáři, personálně spojenými se členy orgánů Společnosti, zejména znevýhodňováni tím, že zisk není rozdělen ve formě dividendy mezi akcionáře, přesto právo na výplatu dividendy, v případě, že akciová společnost vytvoří zisk, je jejich základním právem, kterého mohou být zbaveni pouze ze zcela zásadních důvodů. Pravidla pro výplatu odměn orgánů Společnosti jsou navíc nastavena tak, že se ve skutečnosti jedná o skrytou formu tantiémy, kterou nelze členům orgánů Společnosti poskytnout, když nedošlo k výplatě dividendy, což se projevilo jak v rozhodnutí o odměně, tak v rozhodnutí o kritériích pro její vyplacení v dalším roce.
3. Jestliže tedy valná hromada pod bodem 8. přijala usnesení, kterým schválila, aby zisk za rok 2015 ve výši 33 069 715,39 Kč byl převeden či zaúčtován na účet nerozděleného zisku z minulých let, tak jej považují za neplatné neboť jejím přijetím bylo porušeno ono zmíněné právo menšinových akcionářů na rozdělení zisku formou výplaty dividend. Tento svůj postup účastník řízení odůvodňuje „zvyšováním vnitřní hodnoty Společnosti formou jejího organického

Shodu s prvopisem potvrzuje Marcela Bumbálková.

i akvizičního rozvoje“ se záměrem neustálého zvyšování ukazatele „EBITDA“ a účastník se netají tím, že v tomto trendu hodlá pokračovat a upřednostňuje využití nerozděleného zisku k dalšímu rozvoji před výplatou dividend, a proto i usnesení pod bodem přijetí o výplatě ročních odměn členům představenstva a dozorčí rady účastníka řízení, je podle navrhovatelů neplatné.

4. V této souvislosti poukazovali navrhovatelé na usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 29 Cdo 3059/2011 ze dne 26.2.2014, v němž je výslovně uvedeno, že k rozhodnutí o nerozdělení zisku a jeho ponechání na účtu nerozděleného zisku může dojít pouze z důležitých důvodů a při respektování zákazu formulovaného v ustanovení § 56a) obchodního zákoníku, a v takovém případě musí soud zkoumat, zda skutečně existuje důležitý důvod, pro který je na místě zisk mezi akcionáře nerozdělit a ponechat jej společnosti.

5. Společnost založila svou obranu na tvrzení, že oním důležitým důvodem pro nevyplacení dividendy je skutečnost, že pokud je vytvořený zisk ponechán ve společnosti ve formě nerozděleného zisku, vede to ke zvýšení zmíněného ukazatele, který má zásadní vliv na hodnotu akcií společnosti, a tedy i majetku akcionářů, jenž se za dobu existence Společnosti několikanásobně zvýšila, a to je rovněž důvodem, proč se výše odměn členů orgánu Společnosti odvíjí od navýšení hodnoty tohoto ukazatele.

6. Dále účastník řízení uvedl, že v případě vyplacení zmíněných odměn se o tantiému nemohlo jednat s ohledem na to, že nebylo rozhodnuto o výplatě dividendy, a odměny byly vyplaceny podle pravidel schválených valnou hromadou pro rok 2015, a v této souvislosti navrhovala žalobu jako zcela nedůvodnou, zamítnout.

7. Soud v řízení rozhodl usnesením č.j. 19 Cm 148/2016-198 ze dne 6.6.2017, kterým návrh navrhovatelů v celém rozsahu zamítl. K jejich odvolání pak Vrchní soud v Olomouci usnesením č.j. 8 Cmo 261/2017-250, které nabylo právní moci dne 7.3.2018, zmiňované usnesení zdejšího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

8. Odvolací soud zdejšímu soudu zejména uložil, aby výsledky dokazování doplnil o konkrétní skutková zjištění, vyplývající ze zápisu z valné hromady, včetně jeho příloh ohledně konkrétního obsahu jednotlivých protestů, vznesených všemi akcionáři v celém jejich průběhu, které z přijatých usnesení a v jakém rozsahu bylo protestem napadeno.

9. Rovněž uložil soudu I. stupně, aby k posouzení, zda zvýšení hodnoty ukazatele „EBITDA“ je relevantním důvodem pro rozhodnutí o nerozdělení zisku (tedy zda zvýšení tohoto ukazatele je natolik zásadní, že rozhodnutí nevyplatit zisku neodporuje ustanovení § 428 ZOK a závěrům vyplývajícím z rozhodovací praxe Nejvyššího soudu). Uvedl, že zmíněné posouzení je sice otázkou právního posouzení soudem, ale musí vycházet z dostatečného skutkového podkladu a odvolací soud je spatřuje v doplnění dokazování o znalecký posudek z oboru Ekonomie, ve kterém by soudem I. stupně ustanovený znalec s důrazem na jeho teoretickou erudici dostatečně objasnil význam tohoto ukazatele pro posuzování stavu obchodní korporace ve srovnání s jinými ukazateli a výhody a nevýhody jeho použití. Rovněž soudu I. stupně uložil, aby se znovu vypořádal s tvrzením navrhovatelů, zda pravidla pro vyplácení ročních odměn členům orgánů

Společnosti přijatá napadeným usnesením č. 10 neodporují dobrým mravům podle ustanovení § 428 odst. 2 občanského zákoníku za situace, kdy společnost nerozděluje dosažený zisk mezi akcionáře a proklamuje tento trend i do budoucna.

10. V dalším průběhu řízení soud na základě výše uvedených závazných právních názorů doplnil dokazování v naznačeném směru, když důkaz zápisem z napadené valné hromady provedl při jednání nařízeném 23.7.2019, a z obsahu tohoto zápisu zjistil, že k bodům 8, 9 a 10, pod kterými byly schváleny návrhovatelem napadená usnesení, byl ve všech třech případech podán protest, a to buď návrhovatel osobně (jedním či oběma) či jiným akcionářem přítomným na valné hromadě. Soud zjistil, že napadená usnesená byla protesty napadena v celém rozsahu.

11. Soud rovněž při zmíněném jednání provedl důkaz Znaleckým posudkem č. 3390-170/18 vypracovaný společností Kreston A&CE Consulting, s.r.o., když z bodu 4.2 znaleckého posudku zjistil, jak znalec uvedl, že vyšší hodnota „EBITDA“ musí za jinak stejných podmínek vést k vyšší vnitřní hodnotě akcie, z takového úhlu pohledu má ve strategii společnosti deklarované zvyšování ukazatele „EBITDA“ nepochybně vliv na vnitřní hodnotu její akcie, a lze tak strategii zvyšování ukazatele „EBITDA“ považovat za cestu vedoucí ke zvyšování vnitřní hodnoty akcie.

12. Z bodu 4.3 pak soud zjistil, že znalec uvedl, že z čistě ekonomického pohledu a jen pod zorným úhlem strategie (tří let) společnosti zvyšovat vnitřní hodnotu svých akcií cestou investic a akvizic, je na vyplácení dividend úvahou ekonomické racionální za předpokladu, že prostředky, které by jinak byly využity k výplatě dividendy, by použily na projekty (investice, akvizice), které vedly ke zvýšení ukazatele hodnoty, a tím vnitřní hodnoty akcie. Je tomu tak proto, že prostředky vyplacené na dividendy by snižovaly dispoibilní zdroje společnosti k růstu cestou investic a akvizic.

13. Tyto postuláty uvedené v obsahu závěru znaleckého posudku znalecký ústav prezentoval již na straně 19, kdy je pouze v závěru zopakoval.

14. K závěrům znaleckého posudku se mezi účastníky rozvinula rozsáhlá polemika, kdy zejména návrhovětel b) uvedl, že posouzení důvodů pro rozhodnutí o nerozdělení (či rozdělení zisku) je otázkou právní, kterou není znalec oprávněn zkoumat. Soud zdůrazňoval, že zadání znaleckého posudku podle usnesení č.j. 19 Cm 148/2016-255, které nabylo právní moci dne 14.9.2018, v odstavci druhém výroku I. výslovně obsahovalo slova, že úkolem znalce je objasnit podstatu a význam ukazatele „EBITDA“ atd., „z ekonomického hlediska“.

15. K návrhu návrhovatele a), aby soud vyslechl znalce soud účastníkům řízení sdělil, že ani návrhovětel b) výslovně se závěry znaleckého posudku nepolemizuje, pouze uvádí, že znalci nepřísluší právo hodnotit právní stránku v tom smyslu, zda ukazatel „EBITDA“ je způsobitým důvodem pro nevyplácení dividendy, neboť znalecký posudek vypracovalo šest znalců, a není z něj ani zřejmé, na které části se ten který znalec konkrétně podílel, když návrhovětel b) ani návrhovětel a) výslovně znalecký posudek, pokud se týká ekonomického posouzení ukazatele „EBITDA“ pro posuzování stavu obchodní korporace, výslovně nezpochybňují, ale zpochybňují pouze závěr znalcem učiněný, který považují za otázku právního posouzení.

16. Protože toto řízení je vedeno vyšetřovací zásadou, soud provedl ještě důkazy mimo zmíněné, jejichž provedení mu bylo uloženo odvolacím soudem, a to výroční zprávou z roku 2015, z jejíž obsahu, zjistil, že členové statutárních orgánů účastníka řízení mají uzavřeny smlouvy o výkonu funkce či manažerské smlouvy.

17. Soud rovněž provedl důkaz výroční zprávou účastníka řízení za rok 2016, z níž zjistil obdobné skutečnosti jako z výroční zprávy za rok 2015.

18. Soud provedl důkaz výpis z emise ISIR účastníka řízení k datu poslední kotace akcií ke dni 13.12.2019, z níž zjistil, že k uvedenému dni činila hodnota jedné akcie účastníka řízení 1 230 Kč a jedná se o volně převoditelné akcie.

19. Soud účastníky seznámil se skutečností, že z veřejně přístupné internetové sítě je mu známo, že ukazatel EBITDA je definován jako indikátor provozní výkonnosti společnosti a jedná se o zisk před odečtením úroků, daní, odpisů a amortizace a jde o indikátor, který ukazuje provozní výkonnost společnosti, je to finanční ukazatel rentability, je oblíbený pro svoji rozšířenost na mezinárodní úrovni.

20. Z obsahu listiny nazvané „Titul - TOMA“ z 12.4.2017 vyhotovené v 9:48 hod. uvedeného dne, která se nachází na čl. 147 spisu, soud zjistil, že u účastníka řízení nastal v průběhu let 2013 až 2017 evidentní nárůst hodnoty akcií.

21. Soud poté zopakoval důkaz pozvánkou na valnou hromadu, konanou dne 24.6.2016, včetně pravidel o odměňování, kdy z tohoto důkazu zjistil, že v bodě 8 obsahuje zdůvodnění strategie korporace, vzhledem k navyšování ukazatele „EBITDA“.

22. Z důkazů označené navrhovatelem b) soud provedl listinný důkaz sdělením představenstva společnosti Rybářství Přerov a.s. ze dne 2.9.2014, kterým sděluje představenstvo společnosti Prosperita Holding a.s., že jsou splněny zákonné podmínky pro vznik podnikatelského seskupení – koncernu, s názvem Prosperita Holding, a pod bodem ad 1) tohoto dopisu pak zjistil, že základním zájmem koncernu Prosperita je požadavek, aby řízené osoby v první řadě sledovaly zájem svých vlastníků, zejména růst dividend nebo podílu na zisku, tržní hodnoty společnosti, rentability aktiv a využití zdrojů koncernu předcházením úplatkům společnosti a realizaci strategických investic.

23. Z obsahu oznámení o existenci koncernu ve smyslu ustanovení § 79 odst. 3 ZOK ze dne 4.9.2014 soud zjistil, že Prosperita Holding a.s. je řídicí osobou koncernu, který je tvořen v tomto oznámení uvedenými osobami, mezi nimiž je uveden i účastník řízení.

24. Soud rovněž provedl důkaz vysvětlující zprávou pro akcionáře účastníka řízení ze dne 30.4.2017, založenou do Sbírky listin, kdy pod bodem b) je výslovně uvedeno, že převoditelnost akcií ze strany společnosti není nijak omezena, s údajem, že ovládající osoby emitenta jsou Ing. M. K. a pan M. K., žádný z vlastníků akcií nedisponuje zvláštními právy a hlasovací práva nejsou nijak omezena, s tím, že rovněž tento bod obsahuje přehled majitelů akcií vlastníků větší než 3% podíl na zisku účastníka řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Marcela Bumbálková.

25. Již v minulém řízení před soudem I. stupně soud zjistil, že navrhovatelé jsou aktivně legitimováni v řízení, neboť jsou vlastníci akcií účastníka řízení.

26. Z obsahu zápisu z předchozí řádné valné hromady účastníka řízení ze dne 26.6.2015 pak soud zjistil, že o rozdělení ročních odměn členů orgánů společnosti, jak bylo rozhodnuto na napadené valné hromadě bylo rozhodováno podle pravidel, která byla schválena na citované valné hromadě, kdy byl stanoven způsob jejího výpočtu a podmínky jejich výplaty pro rok 2015. Z obsahu těchto pravidel o odměňování členů představena a členů dozorčí rady společnosti TOMA a.s. soud zjistil, že jsou vázaná na ukazatel „EBITDA“, a že valná hromada konaná 26.6.2015 tato pravidla schválila většinou 87,065%, přičemž pro přijetí byl nutný souhlas většiny přítomných akcionářů, když přítomni bylo akcionářů vlastníci akcie v hodnotě 56,219 % základního kapitálu společnosti.

27. Z obsahu zápisu soud rovněž zjistil, že proti přijetí tohoto usnesení nebyl vznesen žádný protest (protest byl podán až proti přijatému usnesení o schválení „Pravidel pro stanovení odměn na napadené valné hromadě“).

28. Z obsahu stanov společnosti TOMA a.s., soud zjistil, že pro přijetí platného usnesení na valné hromadě je podle čl. 11 potřeba přítomnosti akcionářů vlastníci akcie, jejichž jmenovitá hodnota přesahuje 30 % základního kapitálu, ostatní podrobnosti jsou uvedeny ve stanovách společnosti a rovněž soud zjistil, že pro přijetí platného usnesení na valné hromadě je podle článku 13 potřeba přítomnosti akcionářů vlastníci akcie, jejichž jmenovitá hodnota přesahuje 30 % základního kapitálu, ostatně navrhovatelé z tohoto důvodu, tedy že usnesení byla přijata v rozporu se stanovami, žalobu nepodali.

29. 258 NOZ: Každý člen spolku nebo ten, kdo na tom má zájem hodný právní ochrany, může navrhnout soudu, aby rozhodl o neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku pro jeho rozpor se zákonem nebo se stanovami, pokud se neplatnosti nelze dovolat u orgánů spolku.

30. § 259 NOZ: Právo dovolat se neplatnosti rozhodnutí zaniká do tří měsíců ode dne, kdy se navrhovatel o rozhodnutí dozvěděl nebo mohl dozvědět, nejpozději však do jednoho roku od přijetí rozhodnutí.

31. § 428 ZOK: Neplatnost usnesení valné hromady

(1) Každý akcionář, člen představenstva, dozorčí rady nebo likvidátor se může dovolávat neplatnosti usnesení valné hromady podle ustanovení občanského zákoníku o neplatnosti usnesení členské schůze spolku pro rozpor s právními předpisy nebo stanovami.

(2) Důvodem neplatnosti usnesení valné hromady je i rozpor tohoto usnesení s dobrými mravy.

32. V cit. ustanovení zák. o obch. korporacích je uveden taxativní výčet důvodů, pro které lze neplatnost usnesení valné hromady uplatnit. Těmi jsou: rozpor s právními předpisy, rozpor se společenskou smlouvou, čímž jsou v souladu s § 3 odst. 3 ZOK myšleny i stanovy a zakladatelská listina; a rozpor s dobrými mravy.

33. Po 1.1.2014 platí, že právo podílet se na zisku společnosti je jedním ze základních práv akcionáře (srov. § 256 odst. 1 z.o.k.); vytvoří-li akciová společnost zisk, může valná hromada rozhodnout o tom, že zisk nebude rozdělen mezi akcionáře, pouze z důležitých důvodů a při respektování zákazu zneužití většiny hlasů (§ 212 o.z.); v poměrech obchodního zákoníku viz R 58/2014.

34. V usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26.února 2014, sp.zn. 29 Cdo 3059/2011 (R 58/2014), je pak uvedeno: „Plyne-li z právní úpravy práva akcionáře na podíl na zisku (§ 155 odst. 1 § 178, § 192 odst. 1 obch.zák.), že k rozhodnutí o nerozdělení zisku a jeho ponechání na účtu nerozděleného zisku může dojít pouze z důležitých důvodů (které musí být, jak vysvětleno výše, konkrétně popsány v odůvodnění návrhu představenstva na rozdělení zisku) a při respektování zákazu formulovaného v ustanovení § 56a obch. zák. (srov. R 13/2011), musí soud v řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady o (ne) rozdělení zisku (§ 183 a 131 obch.zák.) taktéž zkoumat (v mezích uplatněných důvodů neplatnosti – srov. např. důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29.srpna 2001, sp.zn. 29 Odo 71/2001), zda byl dán důležitý důvod, pro který je na místě zisk mezi akcionáře nerozdělit a ponechat jej společnosti (R 30/2008). Přitom posuzuje, zda konkrétní důvod či důvody, pro které nebyl zisk mezi akcionáře rozdělen, jsou (s ohledem na všechny relevantní skutečnosti a z pohledu ex.ante) způsobilé (jak co důležitosti, tak i z hlediska proporcionality) vyloučit jedno ze základních práv akcionářů, totiž právo podílet se na zisku“.

35. Důkazy hodnotil soud podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom pečlivě přihlédl ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci (§ 132 o.s.ř.).

36. Na rozhodnutí nejvyššího orgánu korporace se hledí jako by nebylo přijato podle § 245 občanského zákoníku, pokud se přičí dobrým mravům, mění stanovy tak, že odporuje donucujícím ustanovením zákona, bylo přijato záležitostí, ve které nejvyšší orgán nemá působnost rozhodnout nebo je jeho obsah neurčitý nebo nesrozumitelný, anebo zavazuje k nemožnému plnění.

37. Z režimu zdánlivých rozhodnutí (§ 245 občanského zákoníku) jsou u obchodní korporací vyloučena rozhodnutí, která jsou v rozporu s dobrými mravy. Takové rozhodnutí bude u obchodních korporací podle § 191 odst. 2, § 428 odst. 2 a § 663 odst. 5 občanského zákoníku neplatné, nikoliv zdánlivé.

38. Protože jediným důvodem, pro které bylo možné rozhodnout o neplatnosti přijatých usnesení, bylo, že by napadená usnesení byla přijata v rozporu s dobrými mravy, bylo nutné posoudit, zda skutečně přijetím napadených usnesení k této skutečnosti došlo.

39. Pokud navrhovatelé argumentovali, že jim nebyly poskytnuty dostatečné informace, proč má být zisk za rok 2015 ve výši 33 069 715,39 Kč převeden či zúčtován na nerozdělený zisk, a tedy proč nemá být vyplacena dividenda, soud má za to, že v bodě 8 zápisu z valné hromady konané dne 24.6.2016 (napadená valná hromada) předseda valné hromady dostatečně vysvětlil důvody, proč tomu tak má být.

Shodu s prvopisem potvrzuje Marcela Bumbálková.

40. Důležité důvody, pro které představenstvo navrhovalo, aby zisk nebyl rozdělen mezi akcionáře, byl i uveden v pozvánce na valnou hromadu.

41. Právo společníka na poskytování informací a zpřístupnění dokladů společnosti není zcela neomezené, ale zahrnuje pouze ty doklady a informace, které jsou potřebné k tomu, aby společník získal rozumný přehled o záležitostech společnosti (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 3704/2009). Takové informace, podle názoru soudu, akcionářům poskytnuty byly.

42. Nebylo sporu mezi účastníky řízení, že dlouhodobá strategie korporace TOMA, a.s. je zvyšování vnitřní hodnoty společnosti (akcií) formou jejího organického i akvizičního rozvoje se záměrem o neustálého zvyšování ukazatele „EBITDA“. Tato skutečnost byla předsedou řádné valné hromady (napadené navrhovatelí) prezentována již ve zmiňovaném bodě 8 zápisu valné hromady.

43. Jak je již výše v odůvodnění uvedeno „EBITDA“ je ukazatel, který informuje investory o finančním výkonu společnosti. V obecné rovině se dá říct, že se jedná o čistý zisk společnosti, ke kterému připočteme úroky, daně a odpisy. „EBITDA“ je velmi vhodná pro srovnávání výkonů jednotlivých společností mezi sebou, jedná se tedy o srovnávací parametr, který primárně sloužil k vyhodnocení schopností společnosti obsluhovat svůj vlastní dluh a především se v současné době jedná o ukazatele profitability. Sám účastník řízení se vyjádřil v tom směru, že korporace TOMA, a.s. nikdy v minulosti dosud dividendu akcionářům nevyplácela, a rovněž argumentoval tím, že strategie společnosti byla úspěšně naplněna neboť cena akcií za posledních dvacet let mnohonásobně vzrostla, což odpovídá i zjištění soudu z důkazů v odůvodnění uvedených výše.

44. Obecně lze říci, že strategií korporace je nevyplácet zisk akcionářům, bez ohledu na pozitivní hospodářské výsledky, a vždy je automaticky použit na rozvoj podnikatelské činnosti společnosti, s tím, že tento rozvoj povede ke zvýšení budoucího zisku, vyjádřeno pomocí ukazatele „EBITDA“.

45. I když znalec jednoznačně přijal závěr, že zvyšování ukazatele „EBITDA“, resp. že sám tento ukazatel „EBITDA“ může být důležitým důvodem pro nevyplacení zisku, je nutné skutečně vzít tento závěr pouze ve vztahu k zadání otázky, kdy znalec tuto skutečnost posuzoval pouze z ekonomického hlediska. Pro soud proto zůstalo k zodpovězení, zda i z právního hlediska lze tuto strategii jako důvodnou pro nevyplacení zisku použít. Byl nucen přitom zvážit, jak tato strategie ob stojí proti základnímu právu akcionáře na výplatu dividendy, tedy na rozdělení zisku korporace.

46. Jak soud z výroční zprávy korporace za rok 2015 vzal za prokázané, nerozdělený zisk účastníka řízení ke konci roku 2015 činil 251 956 000 Kč. Soud má za to, že za tohoto stavu bylo v možnostech společnosti, při dodržení oné strategie, vyplatit část zisku za rok 2015 (zisk v celkové výši 33 000 000 Kč) formou dividendy akcionářům. O tom, že tak měl učinit, soud přesvědčila i zpráva řídící osoby koncernu obchodní korporace Prosperita Holding a.s. ze dne 2.9.2014, jehož je účastník řízení řízenou osobou, v níž je výslovně pod bodem ad) 1. uvedeno, že základním zájmem koncernu Prosperita je požadavek, aby řízené osoby v první řadě sledovaly

zájem svých vlastníků, zejména růst dividend nebo podílu na zisku, tržní hodnoty společnosti atd. Jinými slovy, vedle zájmu na zvyšování tržní hodnoty společnosti, je zde uveden základním zájmem koncernu Prosperita, růst dividendy nebo podílu na zisku.

47. Soud proto vzal za prokázané, že strategie účastníka řízení je v přímém rozporu s tímto pokynem, vydaným před datem konání napadené valné hromady, a že účastník řízení sleduje pouze tržní růst hodnoty společnosti (viz výše), ale pomíjí druhý základní zájem koncernu, a to je růst dividend nebo podílu na zisku.

48. Podle přelomového rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 3885/2017 ze dne 27.3.2019 může valná hromada rozhodnout o rozdělení zisku i tak, že jeho část rozdělí v podobě tantiém mezi členy volebních orgánů (za předpokladu, že to připouští stanovy společnosti), popř. přidělit do fondu zřízeného stanovami, a tvořeného ze zisku, a zbytek zisku ponechat na účtu nerozděleného zisku, i pro nerozdělení zbývajících částí zisku mezi akcionáře však musí být dány důležité důvody. Z obsahu zmiňovaného rozhodnutí se nejvyšší soud také vyjádřil k otázce nemožnosti vyplatit tantiémy, když nedojde k výplatě zisku akcionářům, přičemž tato dříve užívané pravidlo také vyvrátil, když uvedl, že „ani závěry přijaté v R 13/2011, podle kterých valná hromada nemůže stanovit podíl členů a dozorčí rady na zisku (tantiému), aniž by schválila zisk rozdělení a podíl akcionářů na takto určeném zisku (dividendů) se již s účinností od 1.1.2014 neprosadí. Z výše uvedenému se soud přiklonil zejména z důvodu argumentace, že jiným osobám, tzn. i členům volených orgánů společnosti může být rozdělen zisk tehdy, připouští-li to stanovy společnosti, avšak právo podílet se na zisku je samozřejmě stále základním právem náležícím akcionáři. I tom, že zisk nebude rozdělen mezi akcionáře může valná hromada rozhodnout jen z důležitých důvodů, a při respektování zneužití většiny hlasů.

49. Takové pravidlo však článek XXXIII. stanov účastníka řízení neobsahuje. Bod 4 zmíněného článku však obsahuje ustanovení, podle kterého může být rozdělena pouze část zisku ve formě dividendy.

50. Soud při aplikaci principu minimalizace soudních zásahů do vnitřních poměrů obchodní korporace, byl postaven před rozhodnutí, zda strategie společnosti, vedoucí k nevyplácení zisku akcionářům formou dividendy, ale k zaúčtování celého zisku ve prospěch účtu „nerozdělený zisk“, jako základní strategie rozvoje účastníka řízení se záměrem neustálého zvyšování ukazatele „EBITDA“, je strategií, kterou nejsou porušována základní práva akcionářů na výplatu zisku, kteří, jak účastník řízení namítal, mohou své akcie kdykoliv prodat, což soud vzal za prokázané, neboť akcie účastníka řízení jsou volně převoditelné.

51. Soud dospěl k závěru, že popsanou strategií účastníka řízení, sledující pouze růst tržní hodnoty společnosti, je základní právo akcionáře na podíl na zisku, porušováno. Za popsané finanční situace obchodní korporace TOMA, a.s. je nepochybně možné, v souladu se stanovami vyplatit část zisku akcionářům, a tím naplnit jejich základní právo, a část zisku nerozdělit či rozdělit je jiným způsobem, v souladu se stanovami. Ostatně nerozdělením ani minimální části zisku porušuje účastník řízení parametry koncernového zájmu koncernu Prosperita, kde, jak již soud uvedl, je základním zájmem tohoto koncernu zejména růst dividend nebo podílu na zisku, vedle sledování růstu tržní hodnoty společnosti. Z těchto důvodů soud vyslovil neplatnost usnesení, kterým valná hromada obchodní korporace TOMA, a.s. schválila, aby zisk za rok 2015 ve výši 33 069 715,39 Kč byl převeden a zúčtován na nerozdělený zisk.

Shodu s prvopisem potvrzuje Marcela Bumbálková.

52. V souvislosti s tímto rozhodnutím soudu bylo nutné tedy zkoumat, zda i druhé z napadených usnesení, tj. usnesení, kterým valná hromada účastníka řízení dne 24.6.2016 pod bodem 9 zápisu z řádné valné hromady schválila roční odměny členům orgánu společnosti za rok 2015, bylo přijato platně či nikoliv.

53. Protože stanovy účastníka řízení ve výše zmíněném článku neumožňují, v souladu s citovanou judikaturou nejvyššího soudu výplatu tantiémy členům volených orgánů, aniž by byla vyplacena dividenda, soud přehodnotil svou původní úvahu, vyslovenou v odůvodnění rozhodnutí v prvním řízení před soudem I. stupně, i když pravidla pro vyplácení stanovených ročních odměn členům statutárních orgánů účastníka řízení, byla přijata v souladu s ustanovením § 61 odst. 1 ZOK. Vzhledem k tomu, že výše odměny je vázána navýšením úkazu ukazatele „EBITDA“, je výplata takovéto odměny (vedle odměn za výkon funkce, které jsou vypláceny jednotlivým členům volebních orgánů účastníka řízení), skrytou tantiémou za situace, kdy dividenda akcionářům účastníkem řízení vyplácena není.

54. Naopak soud nevyslovil neplatnost třetího z napadených usnesení, tedy usnesení, kterým taková pravidla pro stanovení výše ročních odměn členům statutárních orgánů účastníka řízení byla na napadené valné hromadě přijata na následující roční období.

55. Nelze totiž předvídat, zda na valné hromadě, kterou bude schvalován zisk za rok 2016 (tato situace již nastala), bude apriori rozhodnuto o nerozdělení zisku za účtovací období kalendářního roku, v daném případě za rok 2016 a v případě, že by dividenda za takovéto účetní období, jako podíl na zisku akcionářů vyplacena byla, tak je možné takovou odměnu jako část tantiém členům volených orgánů podle zmiňovaných pravidel vyplatit. Proto soud neplatnost zmíněného usnesení nevyslovil.

56. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 142 odst. 2 o.s.ř., neboť podle zmíněného ustanovení soud o náhradě nákladů řízení rozhoduje i v tomto tzv. nesporném řízení (viz. analogicky rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 29 Cdo 3082/2009, sp.zn. 29 Odo 408/2001).

57. Procento úspěšnosti navrhovatelů v řízení je dané poměrem úspěšnosti ve věci, tj. soud návrhu vyhověl v rozsahu dvou usnesení, a nevyhověl v rozsahu jednoho usnesení, činí po započtení vzájemného procenta úspěšnosti jednotlivých účastníků řízení vůči sobě navzájem, po zaokrouhlení cca 33%. Soud proto přiznal k rukám právních zástupců navrhovatelů a) a b) na náhradě nákladů řízení tyto částky:

58. Zástupci navrhovatele a), který náklady řízení nevyčísлил, ale při jednání konaném dne 17.12.2019, při němž bylo vyhlášeno toto usnesení, odkázal na úkony, učiněné právními zástupci v průběhu řízení dle obsahu spisu. Proto přiznal na náhradě nákladů řízení částku 9 243 Kč (po zaokrouhlení), což odpovídá 33% z jím požadované částky uplatněných nákladů řízení, sestávající z částky 10 230 Kč za 10 úkonů právní služby dle ustanovení § 9 odst. 4 písm.c) a ust. § 11 odst. a), d), g) a m), vyhl. č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), částky 3 000 Kč za 10 režírních paušlů á 300 Kč dle ust. § 13 odst. 3 cit. vyhl., 2 778 Kč – DPH ve výši 21%, počítané z nákladů řízení a částky 12 000 Kč za zaplacený soudní poplatek za podání návrhu na zahájení řízení a za odvolání proti usnesení soudu prvního stupně.

59. Zástupci navrhovatele b) částku 31 590 Kč (po zaokrouhlení), což odpovídá 33% z jím požadované částky uplatněných nákladů řízení, sestávající z částky 43 400 Kč za 14 úkonů právní služby dle ustanovení § 9 odst. 4 písm.c) a ust. § 11 odst. a), d), g) a m), vyhl. č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), částky 4 200 Kč za 14 režijních paušálů á 300 Kč dle ust. § 13 odst. 3 cit. vyhl., částky 15 896 Kč za cestovné na jednání k soudu na trase Praha-Brno a zpět v celkové délce 424 km při sazbách cestovních náhrad uplatněných podle platných znění vyhlášek o cestovních náhradách (TP použitého vozidla přiložen), náhrady za promeškaný čas na uvedené cestě v částce 5 700 Kč, DPH v částce 14 531,16 Kč a 12 000 Kč za soudní poplatek zaplacený za podání návrhu na zahájení řízení a za odvolání proti usnesení soudu prvního stupně.

60. Soud rovněž výroky V., VI. a VII. podle výsledků řízení (procenta úspěšnosti jednotlivých účastníků řízení – navrhovatelů 66,3% a účastník řízení 33,3% - po zaokrouhlení) rozhodl (§ 148 odst. 1 o.s.ř.) o náhradě nákladů státu, částky ve zmíněných výrocích uvedené ve svém součtu, odpovídající částce, kterou stát zaplatil znalci za vypracování znaleckého posudku.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **lze podat** odvolání do **15 dnů** ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí (§ 251 občanského soudního řádu).

Brno 17.12.2019

JUDr. Jiří Jedlička v.r.
samosoudce